

Министерство на земеделието, храните и горите

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 45/2017)

София, 8 ноември 2017 г.

Съдържание

1.	Проведени основни селскостопански мероприятия към 02.11.2017 г.	3
1.1	Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно.....	3
1.2	Реколта от пролетници	3
1.3	Трайни насаждения и етерично-маслени култури	5
2.	Есенна кампания.....	6
3.	Външна търговия с основни земеделски култури	7
3.1	Зърнени и маслодайни култури	7
3.2	Внос и износ на плодове и зеленчуци	8
4.	Цени	8
4.1	Зърнени и маслодайни култури	8
4.2	Плодове и зеленчуци	9
5.	Приложение – справки за реколта от слънчоглед и царевица, проведени основни селскостопански мероприятия по области и ход на есенната сеитба	11

Забележка: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1. Проведени основни селскостопански мероприятия към 02.11.2017 г.

1.1 Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно

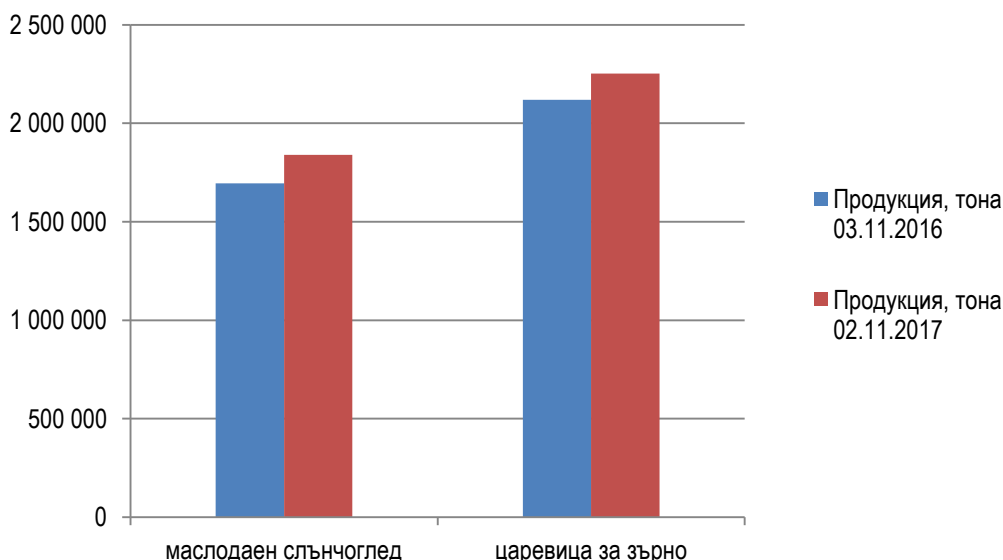
По оперативни данни, към 02.11.2017 г. жътвата на маслодаен слънчоглед на практика е приключила, като са прибрани 1 839,8 хил. тона. Количеството е с 8,5% над отчетеното по същото време на 2016 г., в резултат от увеличение на реколтираните площи, съчетано с малко по-висок среден добив. При царевицата за зърно към този момент също се отчита ръст на производството на годишна база - с 6,3%, до 2 252 хил. тона, като по-високият среден добив компенсира лекото намаление на реколтираните площи.

Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 02.11.2017 г., сравнено със същия период на 2016 г.

	02.11.2017					Изменение на годишна база, %			
	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	% реколтирани площи	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
маслодаен слънчоглед	8 100 846	8 071 947	99,6%	1 839 834	228	6,5%	6,5%	8,5%	1,8%
царевица за зърно	4 181 264	3 861 362	92,3%	2 251 970	583	-1,1%	-3,9%	6,3%	10,6%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ
Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

Продукция от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 02.11.2017 г., сравнено със същия период на 2016 г.

1.2 Реколта от пролетници

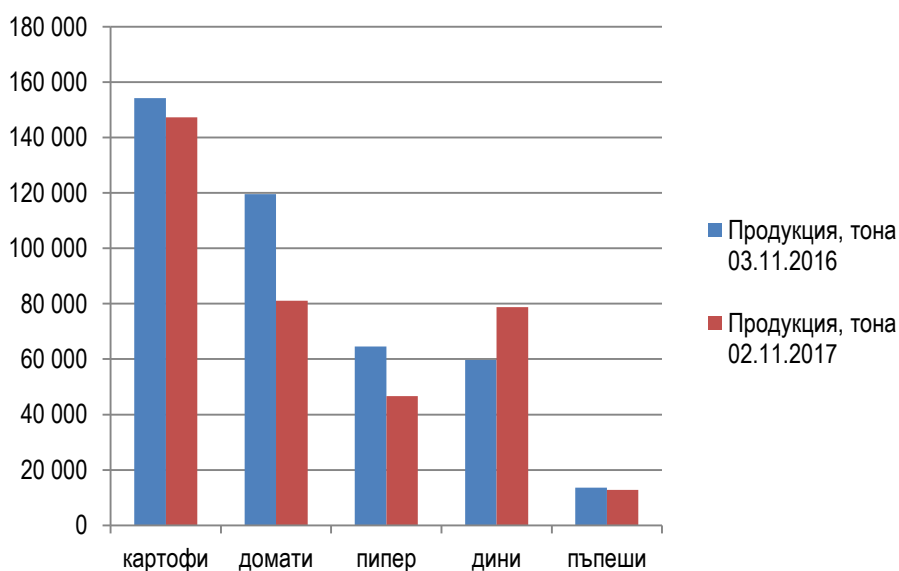
По оперативни данни, към 02.11.2017 г. производството на дини е с 31,8% над нивото отпреди една година, поради комбинация от увеличение на реколтираните площи и средния добив. Същевременно, при продукцията от картофи, пъпеша, пипер и домати се наблюдава намаление в границите от 4,5% до 32,2%, най-значително при домати.

Реколта от пролетници към 02.11.2017 г., сравнено със същия период на 2016 г.

	02.11.2017				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
картофи	115 872	105 159	147 349	1 401	-3,9%	-9,4%	-4,5%	5,4%
домати	37 236	35 924	81 052	2 256	-16,7%	-19,0%	-32,2%	-16,3%
пипер	30 276	30 017	46 664	1 555	-22,6%	-23,2%	-27,8%	-5,9%
дини	36 985	36 878	78 775	2 136	21,3%	24,3%	31,8%	6,1%
пъпеши	13 782	13 752	12 749	927	2,7%	6,9%	-6,5%	-12,5%
фасул	42 005	40 678	6 018	148	23,1%	22,0%	30,3%	6,5%
градински грах	30 349	25 859	9 797	379	58,7%	50,4%	50,3%	0,0%
леща	40 603	37 582	4 869	130	109,3%	93,7%	92,7%	0,0%
соя	115 205	111 726	17 187	154	-20,7%	-22,6%	-7,7%	19,4%
ориз	96 155	42 300	25 182	595	-4,2%	-26,4%	-27,7%	-1,8%
овес	111 337	86 040	21 021	244	3,4%	-11,9%	-2,4%	10,9%
сорго	25 812	23 684	5 967	252	-10,9%	-4,9%	-0,4%	4,6%
шарен слънчоглед	59 257	55 747	10 484	188	-25,2%	-23,5%	-21,8%	2,2%
царевица силажна	177 613	165 113	346 627	2 099	5,5%	-1,3%	-7,4%	-6,2%
пролетен ечемик	46 001	34 706	13 122	378	48,5%	12,4%	43,7%	27,7%
фуражен грах	309 116	304 756	95 629	314	192,8%	191,8%	136,4%	-18,9%
памук	31 382	12 944	1 226	95	-11,8%	-20,1%	-21,4%	-1,0%
лен	1 059	719	86	120	17,7%	-12,8%	41,0%	62,2%
тютюн Ориент.	31 571	31 571	4 300	136	-35,5%	-35,5%	-35,5%	0,0%
тютюн Бърлей	6 328	6 322	835	132	3,6%	8,5%	-9,2%	-16,5%
тютюн Вирджиния	35 107	30 897	5 054	164	-4,0%	-6,7%	-3,4%	3,8%

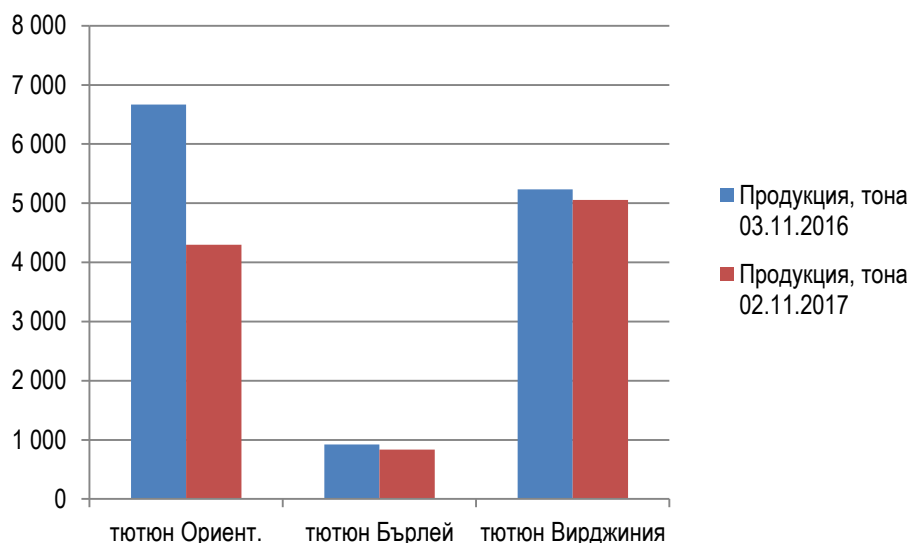
Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

Продукция от основни пролетници - зеленчукови култури към 02.11.2017 г., сравнено със същия период на 2016 г.

Към този момент средните добиви от картофи и дини са съответно с 5,4% и 6,1% по-високи спрямо реколтата `2016, а тези от пипер, пъпеши и домати - с между 5,9% и 16,3% по-ниски.

Продукция от основни сортове тютюн към 02.11.2017 г., сравнено със същия период на 2016 г.

1.3 Трайни насаждения и етерично-маслени култури

Според оперативните данни, към 02.11.2017 г. продукцията от малини, кайсии и лавандула бележи ръст от 23,5% до 74,9% на годишна база, което се дължи на повишение както на реколтираните площи, така и на средните добиви. При производството на ябълки, ягоди, вишни, маслодайна роза, череши и круши се наблюдава по-умерено увеличение – в рамките на 0,6% - 8,5%, докато производството на лозя (винени и десертни), праскови и сливи намалява с между 5,7% и 14,3%.

Засега, при повечето трайни насаждения се наблюдава увеличение на средния добив спрямо реколтата `2016, достигащо до 44,5% при кайсиите. По-съществено намаление на средния добив се отчита само при винените лозя и сливите, съответно с 6% и 8,4%.

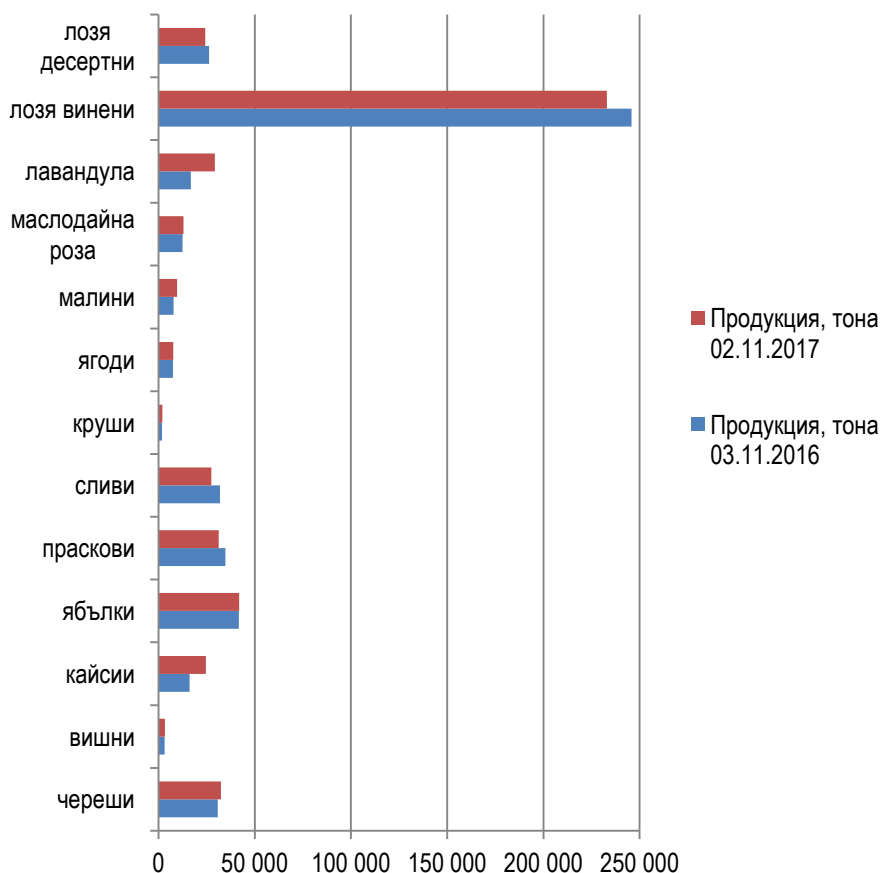
Реколтата от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 02.11.2017 г., сравнено със същия период на 2016 г.

	02.11.2017				Изменение на годишна база, %			
	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
череша	78 870	69 889	32 392	463	1,5%	-4,1%	5,2%	9,5%
вишни	13 894	11 356	3 293	290	1,5%	1,2%	2,5%	1,4%
кайсии	28 753	28 214	24 636	873	0,9%	5,6%	52,7%	44,5%
ябълки	47 657	40 399	41 997	1 040	-3,3%	-8,3%	0,6%	9,8%
праскови	40 041	38 723	31 320	809	-5,8%	-8,6%	-10,1%	-1,6%
сливи	64 348	55 652	27 386	492	3,7%	-6,4%	-14,3%	-8,4%

	02.11.2017				Изменение на годишна база, %			
	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
круши	4 517	3 908	2 090	535	3,2%	3,1%	8,5%	5,3%
ягоди	9 998	9 388	7 640	814	-2,5%	-6,6%	1,0%	8,2%
малини	21 925	20 206	9 677	479	25,5%	21,0%	23,5%	2,1%
маслодайна роза	34 498	34 498	12 944	375	4,9%	4,9%	3,5%	-1,6%
лавандула	78 752	77 939	29 340	376	47,2%	48,6%	74,9%	17,5%
лозя винени	491 935	467 944	233 005	498	-3,4%	1,0%	-5,2%	-6,0%
лозя десертни	49 591	45 602	24 272	532	-0,6%	-6,6%	-7,5%	-0,9%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

Продукция от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 02.11.2017 г., сравнено със същия период на 2016 г.

2. Есенна кампания

По оперативни данни, към 02.11.2017 г. е извършена преосеитбена подготовка на 12 933 487 дка, а дълбока оран – на 5 877 548 дка, при съответно 12 535 131 дка и 5 649 683 дка година по-рано.

**Засети площи с есенници към 02.11.2017 г.,
сравнено със същия период на 2016 г., дка**

Култура	03.11.2016	02.11.2017	Изменение, %
пшеница	8 300 358	9 382 442	13,0%
ечемик	1 026 198	901 226	-12,2%
маслодайна рапица	1 653 135	1 637 351	-1,0%
ръж	32 915	36 532	11,0%
тритикале	80 523	89 763	11,5%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

Сравнявайки със същия период на 2016 г., засетите площи с ръж, тритикале и пшеница нарастват в рамките на 11% - 13%. Намаление на годишна база се наблюдава при площите с ечемик и маслодайна рапица, съответно с 12,2% и 1%.

3. Външна търговия с основни земеделски култури

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури - пшеница, ечемик и рапица (пазарна година, стартираща през м. юли)

По оперативни данни, през периода 30.10. – 05.11.2017 г. през Пристанище Варна¹ са експортирани 56,9 хил. тона пшеница, докато износ на ечемик и рапица не е осъществен. Общо за периода от началото на пазарната 2017/18 година до момента, износът на пшеница през порта нараства с 52% на годишна база, до 1 329,5 хил. тона, а този на ечемик – над четиринадесет пъти, до 86,7 хил. тона. Същевременно, експортираното количество рапица намалява с 30,9%.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	03.07. – 05.11.2016	03.07. – 05.11.2017	Изменение
пшеница	874 850	1 329 474	52,0%
ечемик	6 035	86 684	1 336,3%
рапица	193 215	133 597	-30,9%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

По оперативни данни на „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1, от началото на сезона до момента през порта са изнесени 6 хил. тона пшеница (близо три пъти повече спрямо съответния период на миналата година), докато експорт на ечемик и рапица все още не е реализиран.

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевича и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

Основни зърнени и маслодайни култури - царевица и слънчоглед (пазарна година, стартираща през м. септември)

През изминалата седмица през Пристанище Варна не са преминавали товари с царевица и слънчоглед за износ. Въпреки това, общият износ на царевица и слънчоглед през порта за периода 04.09. – 05.11.2017 г. е значително над отчетения за същия период на предходната пазарна година - съответно със 76,4% и 63,6%.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	04.09. – 05.11.2016	04.09. – 05.11.2017	Изменение
царевица	123 278	217 473	76,4%
слънчоглед	51 509	84 272	63,6%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

От началото на пазарната 2017/18 година не е отчетен износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Бургас“ ЕАД.

Информацията за търговията на основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 41/2017, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за м. август 2017 г.

Вносът на зърнени и маслодайни култури обикновено е ограничен, като от 01.07.2016 г. до 05.11.2017 г. не е осъществяван такъв през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

3.2 Внос и износ на плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 41/2017, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

4. Цени

4.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 01.11.2017 г. средните изкупни цени на слънчоглед, пшеница (хлебна и фуражна) и царевица отбелязват леко повишение на седмична база, в рамките на 0,2% - 0,8%, докато тези на рапица и ечемик остават без промяна.

Средно за страната, ечемикът, пшеницата (хлебна и фуражна) и рапицата се изкупуват на малко по-високи цени спрямо нивата отпреди една година, с между 3,3% и 4,6%. От друга страна, при царевицата и слънчогледа се регистрира понижение на изкупните цени на годишна база, съответно с 4,8% и 19,3%.

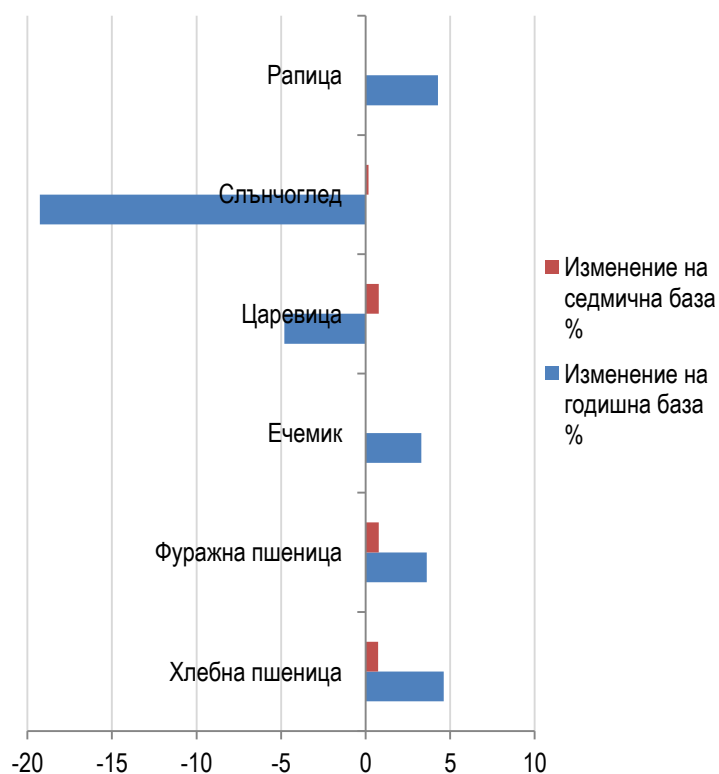

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 01.11.2017 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2016 г., лв./тон без ДДС

	02.11.2016	25.10.2017	01.11.2017	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	260	270	272	4,6	0,7
Фуражна пшеница	248	255	257	3,6	0,8
Ечемик	242	250	250	3,3	0,0
Царевица	271	256	258	-4,8	0,8
Слънчоглед	680	548	549	-19,3	0,2
Рапица	655	683	683	4,3	0,0

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХГ

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 01.11.2017 г.

4.2 Плодове и зеленчуци

Към 03.11.2017 г. средните цени на едро на оранжерийни домати, пипер (зелен и червен) и десертно грозде на тържищата в страната се покачват от 6% до 30% на седмична база, като най-значителен ръст е налице при десертното грозде. Същевременно, при търговията на едро с полски домати, картофи и ябълки се отчита поевтиняване с между 5,1% и 25,9%.

В сравнение със същия период на 2016 г., средните цени на едро на ябълки, оранжерийни домати и пипер (зелен и червен) нарастват от 26,8% до 43,5%, докато тази на картофите се понижава с 28,6%.

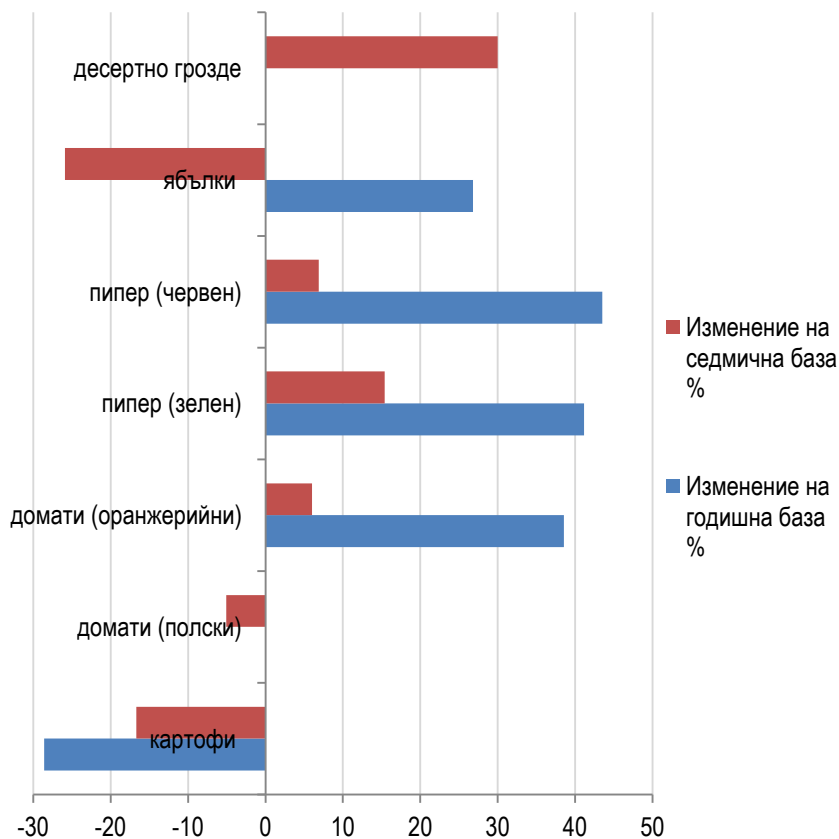
Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 03.11.2017 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2016 г., лв./кг

	04.11.2016	27.10.2017	03.11.2017	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,63	0,54	0,45	-28,6	-16,7
домати (полски)	*	1,58	1,50	-	-5,1
домати (оранжерийни)	1,53	2,00	2,12	38,6	6,0
пипер (зелен)	0,85	1,04	1,20	41,2	15,4
пипер (червен)	1,08	1,45	1,55	43,5	6,9
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови	*	*	*	-	-
череша	*	*	*	-	-
ябълки	0,97	1,66	1,23	26,8	-25,9
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	1,50	1,95	-	30,0

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХГ

* Няма данни

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 03.11.2017 г.

5. Приложение – справки за реколта от слънчоглед и царевица, проведени основни селскостопански мероприятия по области и ход на есенната сеитба

Справка за реколтата от слънчоглед

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	1880	0	1880	100.00%	194	103
Бургас	333866	470	333396	100.00%	60985.2	183
Варна	450311	13855	436456	100.00%	98742	226
Велико Търново	524013	39355.2	484657.8	100.00%	109930.78	227
Видин	304135	0	304135	100.00%	66982	220
Враца	455120	675.71	454444.29	100.00%	126206.62	278
Габрово	86390	0	86390	100.00%	17655	204
Добрич	823388	0	823388	100.00%	228734	278
Кърджали	1590	0	1590	100.00%	292	184
Кюстендил	21982	0	21602	98.27%	3078.48	143
Ловеч	144530	5223	139307	100.00%	28154	202
Монтана	433918	0	433917	100.00%	100137	231
Пазарджик	65740	0	65740	100.00%	11648	177
Перник	87445	0	84282	96.38%	15510	184
Плевен	869511	12549.9	832693.4	97.17%	214465	258
Пловдив	261660	0	261660	100.00%	39320.3	150
Разград	261216	2786	258430	100.00%	70949	275
Русе	471797	5761.1	466035.9	100.00%	97902.36	210
Силистра	357182	0	357182	100.00%	100811	282
Сливен	175100	0	175100	100.00%	26147	149
Смолян		0				
София-град	52658	0	52658	100.00%	14006	266
София	117222	113	116021	99.07%	23045	199
Стара Загора	493660	0	493660	100.00%	95601.6	194
Търговище	257588	15291	242297	100.00%	50791	210
Хасково	367350	0	367350	100.00%	64582.75	176
Шумен	366018	13432.9	352585.14	100.00%	88665	251
Ямбол	425089	0	425089	100.00%	85299.3	201
ОБЩО	8210359	109513	8071947	99.64%	1839834.4	228

Справка за реколтата от царевица

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	9210	0	5060	54.94%	1727.2	341
Бургас	14714	0	14714	100.00%	6031.9	410
Варна	140378	324	140054	100.00%	63032	450
Велико Търново	305131	12493.5	292637.5	100.00%	178477	610
Видин	141800	1981	87718	62.74%	35519	405
Враца	358359	0	341759	95.37%	204206.99	598
Габрово	16263	0	16263	100.00%	8944	550
Добрич	939365	75.8	918297	97.77%	555230	605
Кърджали	1150	0	1150	100.00%	387	337
Кюстендил	6155	0	6155	100.00%	1898.63	308
Ловеч	84720	2341	82379	100.00%	47304	574
Монтана	251001	0	232420	92.60%	94029	405
Пазарджик	14195	0	10140	71.43%	7375	727
Перник	9076	0	5856	64.52%	1975	337
Плевен	762088	1571.9	627080.3	82.45%	360422	575
Пловдив	66618	140	65918	99.16%	46078.6	699
Разград	157530	12	157518	100.00%	97936	622
Русе	258300	487.3	256470.7	99.48%	179072.73	698
Силистра	271000	0	271000	100.00%	179550	663
Сливен	39750	0	39750	100.00%	25180	633
Смолян	625	0	625	100.00%	136.6	219
София-град	32005	0	5780	18.06%	2650	458
София	24322	191	9937	41.18%	3841	387
Стара Загора	40918	0	39118	95.60%	16267.45	416
Търговище	81913	2290	73822	92.71%	49180	666
Хасково	19800	0	16900	85.35%	5975	354
Шумен	146734	2855.7	131223.3	91.20%	74225	566
Ямбол	12907	0	11617	90.01%	5318.6	458
ОБЩО	4206027	24763	3861362	92.35%	2251969.7	583

Справка за предсеитбената подготовка и дълбоката оран

Област	Предсеит-бена подготовка (дка)	Предсеитбено торене			Дълбока оран (дка)
		Р (дка)	Н (дка)	К (дка)	
Благоевград	36400				
Бургас	850089	101333	132999	68233	124600
Варна	688885	456919	323682	83495	419200
Велико Търново	682303	335420	476555	319920	410870
Видин	351500	287100	287100	287100	91900
Враца	663511	155250	151250	99250	457110
Габрово	55720	37600	37600	37600	16800
Добрич	1390861		709971		1162632
Кърджали					
Кюстендил	157552	2530	2530	530	36702
Ловеч	226680	121530	195900	25000	
Монтана	502800	224000	461870		68500
Пазарджик	71520	500	500	500	39100
Перник	144000	5500	5500	5500	37830
Плевен	996612	786836	786836	786836	464070
Пловдив	532525	93150	93350	90650	128015
Разград	613550	172000	361450	135860	184800
Русе	710217	680458	680493	388073	410621
Силистра	641823	641823	641823	641823	585895
Сливен	513500	218400	300500	141200	238000
Смолян					
София-град					
София	71110				800
Стара Загора	649364	234236	180489	65500	238368
Търговище	399405	146500	304955	105600	188150
Хасково	547450	189600	30000	15000	91300
Шумен	599840	372625	397225	192200	217000
Ямбол	836270				265285
ОБЩО	12 933 487	5 263 310	6 562 578	3 489 870	5 877 548

Справка за хода на есенната сеитба

Област	Засети площи с пшеница (дка)	Засети площи с ечемик (дка)	Засети площи с ръж (дка)	Засети площи с тритикале (дка)	Засети площи със зимна маслодайна рапица (дка)
Благоевград	25512	1420	940	800	4010
Бургас	527285	70531	350	400	208760
Варна	535053	50915		1560	71105
Велико Търново	541164	48469		120	80516
Видин	289920	21040		1870	35620
Враца	566328.2	13239		680	74082
Габрово	38290	8170	70	2270	6320
Добрич	1201971	16510		3390	168960
Кърджали					
Кюстендил	44520	4465	5552	1587	6480
Ловеч	180143	18195		130	28060
Монтана	402228	34505		1290	52441
Пазарджик	36020	6255	6500	4300	8580
Перник	113360	5450	240	100	13740
Плевен	678764	103439	280	2140	128989
Пловдив	352860	24000	9635	27492	40980
Разград	443040	38150		1350	123065
Русе	531284	36064			99922
Силистра	459940	45420		2500	98613
Сливен	379100	78200	3550	4000	30300
Смолян					
София-град					
София	53510	3750		2250	8440
Стара Загора	429703	58999	8330	11200	58946
Търговище	304953	30913	1000	3237	56482
Хасково	236160	23250	50	6400	25380
Шумен	449450	68217	35	5797	73733
Ямбол	561884	91660		4900	133827
ОБЩО	9 382 442	901 226	36 532	89 763	1 637 351